

שתייתות בצל ההקטינות

לפני שלוש שנים בדיוק זועזעה המדינה מדבריה הכנים של ילדה בת 12, יפה כהן, תושבת בית-שאן, הכריזה בשידור חי בקול-ישראל כי היא רעבה. תושבי ישראל נדהמו. טרדות המיתון מנעו מרבים מהם חשיבה כלשהי מעבר לתחום חייהם הבלעדי. העיר בית-שאן הייתה לגביהם מקום רחוק וערסילאי כמעט. עמק בית-שאן כולו ידע אז ימים של שלווה ושקט. משקי האיזור היו מעבי דים את קרקעותיהם עד למטר האחרון שליד הגבול. קאטושה, לגביהם, היה שמה של נצרה רוסייה, או לכל היותר כלי-נשק אגדי מרטי ברית-המועצות. הרעב של יפה כהן הועלה גם בכנסת. אולם לאחר פרק זמן קצר ירד מעל סדר היום, ואף נשכח מתודעת הציבור.

מחלוף

השבוע, שלוש שנים לאחר וידויה המזעזע של הנצרה הרעבה, ושעה שה מקום מופגז כמעט מדי ערב, חזרנו לבית-שאן. הזעזוע היה גדול שבעתיים. בית-שאן מצטיירת היום בדמיון כעיר-ספר איתנה, הסופגת בגבורה את מהלומות ההפגזות הירדניות והעיראקיות. המציאות אכזרית לאין ערוך יותר, בכניסה לעיר, מייד לאחר הגשר הצתיק, מצויים שני סממנים המאפיינים את בית-שאן של היום. משמאל: מחפורת, למיקרה של הפגזה, ומעליה שלט המכ- ריו: "מחסה". מימין: שלט המברך את הבאים לבית-שאן. השלט אינו מדהים מדהים הפסוק המודפס מתחת לסמלה של העיירה: "והיית כגן עדן...". זהו לעג לרש - כדבר אחד מן התושבים החתיקים: "זה גן-עדן, זה? זה גיהנום!"

"כלום", ענינו, "אנחנו סתם מסתובבים פה."
"פה לא מסתובבים סתם, חביבי", השיב. "או שאתה שוטר, או עיתונאי, או מהסעד...".
משרד הסעד הנו מוסד המקיים משפחות רבות בבית-שאן. אלא שאין הוא יחיד במינו. יעקב מחלוף החליט לתמוך במשפחות רבות כאמצעים שאינם מקובלים ב- מימשל מוניציפלי מודרני. ערב הבחירות האחרונות החל מחלק לתומכיו פתי קים למכולת, בחתימת ידו. עתה החל לפרוע אמנם חלק מהם - בכספי מח- לקת הסעד המקומית. במיקרים אחרים מקבלים אנשי שלומו פתקי מזון ל- מכולת, בחתימת עובדת הסעד המקומית.

כיצד התדוררה בית-שאן עד להיותה סמל למחוללים מוניציפליים? בית-שאן היא אחד המקומות הבודדים בעולם שהורדו ממעמד עיר למעמד מועצה מקומית - לפי בקשת ראש העיר.

הדבר אירע בשנת 1953. לאחר ס כסוף-סמכויות, שנבע מבקשתו של מחלק הנפט המקומי, ביקש ראש-העיר של אז, מ. אריאב, ממשרד הפנים, לפזר את מועצת העירייה ולכנס מועצה מקומית במקומה.

הבחירות האחרונות שנערכו בעיירה יכולות להרחיק רגע לעלילה לסרט-מתח על מלחמת כנופיות במערב הפרוע. במקום השתוללו כנופיות אלימות, כאשר אנשי המערך אורבים לאנשי המפד"ל ואלה אינם נותרים חייבים ומפליאים מכותיהם בירי בינם. לא פעם נסתיימו התגרות בתחנת המשטרה המקומית, כשהשוטרים מנסים לפשר. ובצד הבריונות באה השחיתות. שחיתות כשלעצמה תופעה חמורה; שחיתות בצמרת מימשל מקומי - חמורה לאין ערוך יותר. בפרט במקום כבית-שאן. תחת שלטון המפד"ל, פסקה העיירה מלהתפתח ואף נסוגה. תושבי בית-שאן תולים את הקולר באדם אחד בלבד - יעקב מחלוף.

"כוננותו של מחלוף הן טובות לעייתים", הם טוענים, אלא שאדם זה אינו יודע שרות לאורח מהו, והוא רואה לעינו את טובת המקורבים לו בלבד ולא את טובת הכלל. אחד ממקורביו סיפר כי בשעתו ביקר במקום שר השיכון מרכזי בנטוב. בנטוב נדהם למראה החשיכה במקום בשעות הלילה, הורה לסגנו לאשר מייד הקצבה של 60 אלף ל"ו להתקנת תאורת כספית. מחלוף אף לא טרח לבקש את קיומם ההכרחי. תחת זאת, ובחסות ראשי המפד"ל, הרואים בו כוח עולה, הוא מצל את מעמדו למעשי שחיתות.

ואלה דוגמאות מעלליו של ראש-המועצה: * צ'קים ושטרות ללא כיסוי וכו'

ב-25 ביולי פנה מחלוף להרוש וביקש את היק בחזרה. הוא אף הציג חמישים ל"י כתמורה. כשהרוש סירב, אחז מחלוף בידו ואמר לו: "אם לא תחזיר לי את הצ'ק, אה- פוך אותך לטב!" בתוספת איומים שונים. לאחר מכן באו אל הרוש שניים מאנשי-שלומו של מחלוף, דויד בן שושן (חבר המועצה המקומית של אז) ובעל מסעדה) ובעל מיוזון בשם סלים. השניים איימו עלו באלימות אם ינקוט צעדים כלשהם בעניין הצ'ק. הרוש הגיש ב-31 באוגוסט דשנה תלונה במשטרת בית- שאן על הוצאת צ'ק ללא כיסוי.

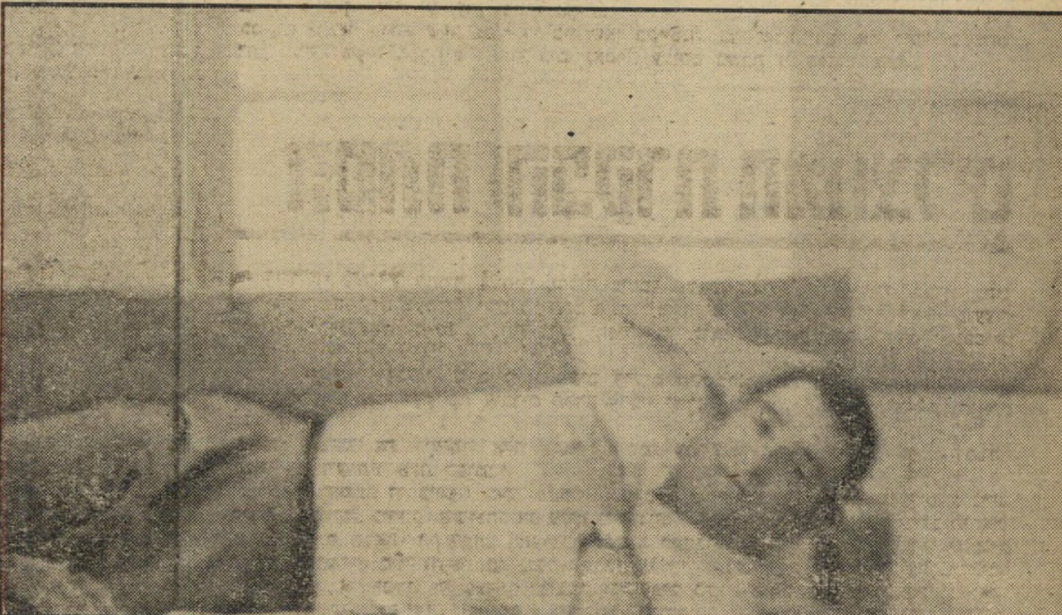
ה מועצה המקומית בית-שאן חכה סכום של 2588 ל"י לחנויות העמק בעפולה, תמורת הסעת תלמידי התיכון לנצרת עילית.

כחלק מתשלום חוב זה, הביא מחלוף למשרד המוניות שטר בסכום של 1500 ל"י. השטר לא כובד, ושעה שה- חברה עמדה להגישו להוצאה-לפועל, הביא מחלוף צ'ק. ר- ביקש להחליף את השטר. גם הצ'ק לא כובד. רק לאחר התערבותו האישית של הממונה על המחוז, דוד קניג, כובד הצ'ק.

ב תחילת שנת 1969 הורה מחלוף לנהג מכונית- ב האשפה של המועצה, בן-חיים, להעביר במכוניתו, מ- חיפה לבית-שאן, צריך קיוסק שיועד להיספח למסערת ידיו, דויד בן-שושן.

דירה של עמידו (68 מ"ר), שמפתחותיה הגיעו לדי מחלוף, הובטחה על-ידו בהבטחות-שווא לצעירה מקומית בשם זאקלין לוי, שעמדה להינשא. כאשר זו ביקשה את הדירה, התחמק מחלוף בטענה כי הדירה מעוקלת על-ידו עמידו. לאחר מכן נמסר, כי למרות מצוקת-הדיור הקשה בבית-שאן, ולמרות שמשפחות מרובות-ילדים מתגוררות שם בתנאים מחרידים, נמסרה הדירה ליצחק בן-אהרון, רווק מתושבי המקום, שהוא מז- כיר הפועל-המזרחי בבית-שאן.

ב מחצית חודש יולי 1969 קנה יעקב מחלוף חמישה כרטיסי פיס מאת מוכר הפיס המקומי משה הרוש. מחלוף נתן צ'ק אישי של חמישים ל"י וקיבל ממוכר הכר-

ראש-המועצה מחלוף: העושה חיים בבית-שאן